

RP 326/2022 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till komplettering av regeringens proposition med förslag till lag om ändring av 35 och 35 a § i lagen om välfärdsområdenas finansiering (RP 309/2022 rd)

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 35 och 35 a § i lagen om välfärdsområdenas finansiering (309/2022 rd) kompletteras.

Välfärdsområdenas finansiering för 2023 korrigeras i efterhand med en ersättning av engångsnatur som beräknas separat för varje välfärdsområde på basis av kommunernas bokslutsuppgifter för 2022. I propositionen föreslås det att en del av engångsersättningen betalas ut i förskott i april eller senast i maj 2023. Den andel som betalas på våren är 150 miljoner euro på hela landets nivå. Enligt förslaget anvisas detta belopp välfärdsområdena i proportion till den områdesvisa fördelningen av engångsersättningen, som beräknats utifrån de serviceklassspecifika bokslutsprognoser enligt enkäten om nettokostnader för social- och hälsovården samt räddningsväsendet under år 2022, som kommunerna lämnat Statistikcentralen.

Engångsersättningen justeras i enlighet med kommunernas servicespecifika bokslutsuppgifter för 2022 genom att ett separat tillägg eller ett separat avdrag görs i välfärdsområdets finansiering i januari 2024. Vid justeringen beaktas enligt förslaget också den ersättning som betalats till välfärdsområdet i förskott och eventuell tilläggsfinansiering som betalats ut under 2023.

Den föreslagna regleringen avses träda i kraft våren 2023, samtidigt som den lag som föreslås i den regeringsproposition som kompletteras.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
MOTIVERING	3
1 Bakgrund och beredning	3
1.1 Bakgrund	3
1.2 Beredning	3
2 Nuläge och bedömning av nuläget	3
2.1 Korrigering av välfärdsområdenas finansiering för 2023	3
3 Målsättning	5
4 Förslagen och deras konsekvenser	5
4.1 De viktigaste förslagen	5
4.2 De huvudsakliga konsekvenserna	6
4.2.1 Konsekvenser för välfärdsområdenas finansiering	6
4.2.2 Konsekvenser för statsfinanserna	7
4.3 Konsekvenser för välfärdsområdenas verksamhet	7
5 Remissvar	7
6 Specialmotivering	8
7 Ikraftträdande	10
8 Förhållande till propositionen som kompletteras och till tilläggsbudgetpropositionen	10
9 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning	10
LAGFÖRSLAG	12
Lag om ändring av om ändring av 35 och 35 a § i lagen om välfärdsområdenas finansiering	12
BILAGA	15
PARALLELLEXT	15
Lag om ändring av 35 och 35 a § i lagen om välfärdsområdenas finansiering	15
Lag om ändring av 35 och 35 a § i lagen om välfärdsområdenas finansiering	18

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

1.1 Bakgrund

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av 35 och 35 a § i lagen om välfärdsområdenas finansiering (RP 309/2022 rd) överlämnades till riksdagen den 24 november 2022. I proposition föreslås det att bestämmelserna i lagen om välfärdsområdenas finansiering (617/2021, nedan *finansieringslagen*) om övergångsutjämnning och om en engångsersättning som korrigerar finansieringen för 2023 ändras.

Enligt ovannämnda proposition kan engångsersättningen för att korrigera välfärdsområdenas finansiering för 2023 bokföras i finansieringen för 2023 och betalas ut i januari 2024. I samband med riksdagsbehandlingen av propositionen fäste riksdagens förvaltningsutskott (FvUU 33/2022 rd) uppmärksamhet vid att det att engångsersättningen betalas ut först i januari 2024 dock kan leda till att en del välfärdsområden måste ta upp kortfristigt lån. De sakkunniga inom välfärdsområdena som förvaltningsutskottet och social- och hälsovårdsutskottet hört bedömde att den föreslagna tidpunkten för utbetalningen av engångsersättningen kommer att medföra likviditetsproblem för välfärdsområdena 2023.

Den informella ministerarbetsgrupp som behandlade tilläggsbudgetpropositionen slog den 30 januari 2023 fast att den nämnda propositionen ytterligare ska kompletteras så att en del av engångsersättningen betalas ut i förskott våren 2023.

Statsrådet har för avsikt att i den första tilläggsbudgeten för 2023 beakta det anslag som behövs för ändringen.

1.2 Beredning

Den kompletterande propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid finansministeriet. Förslagen har behandlats i statsrådets informella ministerarbetsgrupp som behandlade tilläggsbudgeten.

Finansministeriet ordnade den 31 januari 2023 ett diskussionsmöte för företrädare för välfärdsområdena, Helsingfors stad och ministerierna. I mötet deltog utöver sakkunniga från finansministeriet, social- och hälsovårdsministeriet och inrikesministeriet dessutom ca 30 företrädare för välfärdsområdena och Helsingfors stad på ett heltäckande sätt från de olika områdena.

2 Nuläge och bedömning av nuläget

2.1 Korrigering av välfärdsområdenas finansiering för 2023

Lagen om välfärdsområdenas finansiering tillämpas på beviljande av statlig finansiering för att täcka kostnaderna för de uppgifter som enligt lagen om välfärdsområden (611/2021) hör till välfärdsområdenas organiseringsansvar. Finansieringslagen tillämpas också på finansieringen av de av välfärdsområdenas uppgifter som omfattas av Helsingfors stads organiseringsansvar.

Enligt 34 § i finansieringslagen justeras nivån för den statliga finansieringen i hela landet för 2024 så att den motsvarar kommunernas bokslutsuppgifter år 2022. Enligt 2 mom. i paragrafen justeras nivån för finansiering i fråga om kostnaderna för de lagstadgade uppgifter inom social-

och hälsovården och räddningsväsendet som överförs från kommunerna på basis av de tjänstespecifika bokslutsuppgifter för år 2022 som kommunerna lämnat till Statskontoret. Skillnaden mellan de kostnader som baserar sig på budgetuppgifterna och bokslutsuppgifterna för 2022 beaktas genom justering av de i 6 § avsedda kalkylerade kostnaderna för 2023.

Bestämmelser om övergångsutjämnning finns i 35 § i finansieringslagen. Genom övergångsutjämnningen beaktas skillnaden på 2022 års nivå mellan finansiering enligt välfärdsområdets kalkylerade kostnader och de faktiska kostnaderna för kommunerna inom välfärdsområdets område så att finansieringen under 2023–2029 stegvis ändras mot finansiering som baserar sig på kalkylerad finansiering.

Enligt 6 mom. i den paragrafen beräknas skillnaden mellan de kalkylerade och faktiska kostnaderna på 2022 års nivå. De faktiska kostnaderna för kommunerna inom välfärdsområdets område beaktas kommunvis som medeltal för 2021 och 2022, vilka höjs till nivån för hela landet för 2022. Vid beräkningen av medeltalet används de bokslutsuppgifter som kommunerna lämnat till Statskontoret för 2021 och kommunernas budgetuppgifter för 2022. De faktiska kostnaderna justeras 2023 från och med finansieringen för 2024 på basis av de tjänstespecifika bokslutsuppgifter för 2022 som kommunerna lämnat till Statskontoret.

Till finansieringslagen fogades genom lag 700/2022, som stadfästes sommaren 2022, en ny 35 a §, enligt vilken också finansieringen per välfärdsområde justeras på basis av kommunernas bokslutsuppgifter för 2022. Enligt 1 mom. görs i finansieringen av ett välfärdsområde år 2024 ett separat tillägg av engångsnatur eller ett separat avdrag av engångsnatur, om beloppet av den statliga finansiering som beviljats välfärdsområdet år 2023 utifrån en justering enligt 35 § 6 mom. har varit mindre eller större än de faktiska kostnaderna för kommunerna i det område som välfärdsområdet omfattar. Tillägget eller avdraget räknas ut så att den statliga finansiering som beviljats välfärdsområdet 2023 jämförs med det belopp som välfärdsområdet skulle ha beviljats i statlig finansiering om man vid beräkningen hade använt de tjänstespecifika bokslutsuppgifterna för 2022 i stället för kommunernas budgetuppgifter för 2022. Tillägget eller avdraget är lika stort som den skillnad som fås på detta sätt.

I 2 mom. föreskrivs det om hur det från den ovannämnda korrigeringspost för finansieringen som betalas 2024 ska dras av den tilläggsfinansiering enligt 11 § i finansieringslagen som eventuellt betalats till samma välfärdsområde 2023.

I 3 mom. i paragrafen finns bestämmelser om hur den finansiering som betalats ut som en korrigeringspost ska beaktas när finansieringen på riksnivå justeras i efterhand. Det sammanlagda beloppet av tilläggen till finansieringen enligt denna paragraf dras enligt momentet av från välfärdsområdenas faktiska kostnader, och det sammanlagda beloppet av avdragen från finansieringen läggs till välfärdsområdenas faktiska kostnader vid beräkningen av den skillnad mellan de kalkylerade kostnaderna och de faktiska kostnaderna som avses i 10 § jämfört med finansieringen för finansåret 2025.

I regeringens proposition med förslag till lag om ändring av 35 och 35 a § i lagen om välfärdsområdenas finansiering (RP 309/2022 rd) föreslås det att den ovan nämnda engångsersättningen ska kunna bokföras i välfärdsområdets finansiering för 2023 och avses betalas ut i januari 2024.

På basis av de diskussioner om lägesbilden som fördes med välfärdsområdena vid årsskiftet 2022–2023 ser det ut som om kommunernas faktiska nettokostnader för social- och hälsovården och räddningsväsendet under 2022 kan vara till och med betydligt högre än i budgeten för 2022. Också den enkät som Kommunförbundet tidigare under hösten 2022 riktade till kommuner och

städer med över 20 000 invånare tydde på detta. Det finns dock ännu inte några exakta uppgifter om kommunernas faktiska nettokostnader för 2022.

3 Målsättning

Syftet med denna proposition är att förbättra välfärdsområdenas förutsättningar att klara av finansieringen av sina uppgifter 2023 så att de inte blir tvungna att uppta kortfristiga lån, om skillnaderna i kommunernas budget- och bokslutsuppgifter leder till ett finansieringsunderskott. Genom propositionen strävar man således även efter att minska de ränteutgifter som eventuella kortfristiga lån medför för välfärdsområdena.

Syftet med denna proposition är dessutom att förhindra att välfärdsområdena på grund av kortvariga flaskhalsar i finansiering blir tvungna att anpassa sin verksamhet på ett oändamålsenligt sätt med tanke på verksamheten på längre sikt. Syftet med tidigareläggningen av utbetalningen är således att stödja organiseringen av de lagstadgade uppgifterna i inledningsfasen.

4 Förslagen och deras konsekvenser

4.1 De viktigaste förslagen

I denna proposition föreslås det att en del av ersättningen av engångsnatur som beräknas separat för varje välfärdsområde betalas ut i förskott redan våren 2023. Av engångsersättningen föreslås det att det betalas 150 miljoner euro i förskott på hela landets nivå senast i maj 2023. Den andel som ska betalas i förskott har beräknats enligt beloppet av den engångsersättning som beräknats på basis av tillgängliga uppgifter, eftersom exakta uppgifter om beloppet av den slutliga engångsersättningen ännu inte finns att tillgå. Den andel som betalas i förskott bör vara ett betydande belopp för att den faktiskt ska minska välfärdsområdenas behov att uppta kortfristiga lån, om de nettokostnader enligt budgetarna för 2022 som finansieringen grundar sig på har varit betydligt lägre än enligt bokslutsuppgifterna för 2022. Den andel som betalas i förskott får dock inte vara så stor att risken för överskridning av den slutliga engångsersättningen per välfärdsområde och därmed för en negativ slutlig engångsersättning i januari 2024 ökar avsevärt.

Fördelningen av förskottet per område beräknas genom att den finansiering för 2023 som beräknats på basis av de serviceklassspecifika bokslutsprognoser enligt enkäten om nettokostnader för social- och hälsovården samt räddningsväsendet under 2022 som kommunerna lämnat till Statistikcentralen jämförs med den finansiering som beräknats enligt budgetuppgifterna. Ovan nämnda 150 miljoner euro fördelas till välfärdsområdena i förhållande till de engångsersättningar som beräknats på basis av bokslutsprognoserna.

Engångsersättningen justeras enligt de slutliga bokslutsuppgifterna genom en separat betalningspost i januari 2024. I den post som betalas eller dras av beaktas då också den post som på våren betalats ut i förskott till välfärdsområdet och den tilläggsfinansiering enligt 11 § i finansieringslagen som välfärdsområdet eventuellt fått under 2023.

För utbetalning av engångsersättningen behövs de slutliga och justerade uppgifterna om kommunernas bokslut för 2022. Det förekom betydande problem med att få bokslutsuppgifterna för 2021 och man blev tvungen att förlänga tiden för komplettering av uppgifterna till utgången av oktober 2022. Om utbetalningen av engångsersättningen skulle infalla under 2023, skulle beslut om utbetalning för den sista tilläggsbudgeten för 2023 i praktiken behöva fattas redan före utgången av oktober 2023. I det fallet skulle utbetalningen ske i december. Utbetalning av engångsersättningen skulle således kunna ske tidigast en månad tidigare än vad som angavs i den

ursprungliga propositionen, vilket var januari 2024. Med hänsyn till kommunernas likviditets- hantering och behovet av kortfristiga lån har betalningen av en engångspost vid den tidpunkten i stället för januari 2024 ingen större betydelse.

Sådan eventuell tilläggsfinansiering som i enlighet med 35 a § 2 mom. i finansieringslagen år 2023 har betalats ut till ett välfärdsområde ska dras av från den engångsersättning som beräknas separat för varje välfärdsområde. Begäranden om tilläggsfinansiering kan lämnas in när som helst under kalenderåret och det är möjligt att ett välfärdsområde kommer att lämna in en begäran om tilläggsfinansiering i slutet av 2023. Om beslutet om utbetalning av engångsersättningen skulle basera sig på årets sista tilläggsbudget skulle de beslut om tilläggsfinansiering som meddelats efter det behöva beaktas för att alla regioner ska behandlas lika i fråga om finansieringen. När engångsersättningen justeras och betalas utifrån de slutliga uppgifterna i januari 2024 har man redan tillgång till alla begäranden om tilläggsfinansiering som beviljas och betalas ut under 2023, varvid de kan beaktas i besluten om utbetalning av engångsersättningen.

4.2 De huvudsakliga konsekvenserna

4.2.1 Konsekvenser för välfärdsområdenas finansiering

Utifrån den kompletterande regeringspropositionen kan en del av ersättningen av engångsnatur som beräknas separat för varje välfärdsområde betalas ut i förskott redan våren 2023. Beloppet på förskottet på engångsersättningen är 150 miljoner euro,

Genom propositionen ändras tidpunkten för utbetalningen av engångsposten, varvid den finansiering som betalas till välfärdsområdena under 2023 ökar. Välfärdsområdenas bokföringsmässiga finansiering och balans för 2023 ändras dock inte i och med propositionen, eftersom den engångsersättning som betalas ut för att korrigera finansieringen för år 2023 enligt regeringens proposition 309/2022 kan bokföras i finansieringen för år 2023 även om den betalas ut i januari år 2024.

Vid riktandet av det förskott på engångsersättningen som betalas ut våren 2023 ska nettokostnadsuppgifterna enligt budgetarna för 2022 beaktas. Den finansiering för välfärdsområdena år 2023 som beräknats på basis av dessa uppgifter jämförs med den finansiering för välfärdsområdena år 2023 som beräknats på basis av de kalkyler som baserar sig på Statistikcentralens enkät om kommunernas nettokostnader för social- och hälsovården samt räddningsväsendet under 2022. Skillnaden mellan dessa kalkyler utgör en uppskattning av beloppet på engångsersättningen för hela välfärdsområdet. Fördelningen mellan välfärdsområdena av det förskott på engångsersättningen som betalas ut med stöd av denna proposition bestäms enligt storleken av andelen för varje välfärdsområde av den engångsersättning som beräknats enligt ovan nämnda jämförelse på riksnivå. På basis av de andelar som beräknats på detta sätt fördelas de 150 miljoner euro som betalas ut i förskott per välfärdsområde.

De uppskattningar av nettokostnaderna per välfärdsområde som baserar sig på de preliminära boksluten för 2022 är tillgängliga i början av mars, varvid man kan beräkna en uppskattning av fördelningen av engångsersättningen mellan välfärdsområdena. Förskottet på engångsersättningen ska betalas ut till välfärdsområdena senast i maj 2023 och det ska beaktas när engångsersättningen enligt de slutliga bokslutsuppgifterna justeras i januari 2024.

Det slutliga beloppet av engångsersättningen kan beräknas senare under 2023, när kommunernas slutliga serviceklassspecifika bokslutsuppgifter finns tillgängliga. På basis av detta avstäms engångsersättningen per välfärdsområde genom att den andel som våren 2023 betalats ut i för-

skott beaktas. Det kan finnas brister i de uppgifter om nettokostnaderna för social- och hälsovården samt räddningsväsendet under 2022 som kommunerna i början av året har lämnat Statistikcentralen och förhandsuppgifterna kan preciseras avsevärt i de slutliga serviceklassspecifika bokslutsuppgifterna. Detta kan leda till att det förskott på engångsersättningen som betalas till vissa välfärdsområden i början av året är större än den slutliga engångsersättningen. I sådana fall beaktas vid justeringen av engångsersättningen i januari 2024 den överskjutande delen.

4.2.2 Konsekvenser för statsfinanserna

Statsrådet beaktar i den första tilläggsbudgetpropositionen för 2023 det anslag som behövs för förskottet på engångsersättningen. Beloppet på förskottet på engångsersättningen är 150 miljoner euro. Förskottet på engångsersättningen beaktas när engångsposten enligt de slutliga redovisningarna för 2022 justeras i januari 2024. Engångsersättningen ökar statens finansiering med 150 miljoner euro år 2023, men minskar statens finansieringsansvar med motsvarande belopp 2024.

4.3 Konsekvenser för välfärdsområdenas verksamhet

Syftet med denna proposition är att förhindra att välfärdsområdena på grund av flaskhalsar i finansieringen skulle bli tvungna att anpassa sin verksamhet på ett oändamålsenligt sätt med tanke på verksamheten på längre sikt. Utbetalningen av förskottsposten våren 2023 korregerar välfärdsområdenas finansiering för 2023 på basis av de preliminära bokslutsuppgifterna redan innan de slutliga uppgifterna om de nettokostnader som överförts från kommunerna till välfärdsområdena finns tillgängliga.

Genom att en del av engångsersättningen betalas ut i förskott våren 2023 förbättras välfärdsområdenas förutsättningar att klara av finansieringen av sina uppgifter 2023 utan att de blir tvungna att uppta kortfristiga lån, om skillnaderna i kommunernas budget- och bokslutsuppgifter leder till ett finansieringsunderskott. Propositionen minskar således även de ränteutgifter som eventuellt kunde föranledas välfärdsområdena om de blev tvungna att uppta kortfristiga lån.

5 Remissvar

Förslaget om upptagning av korrigeringsposten i finansieringen enligt välfärdsområde för år 2023 i RP 309/2022 rd behandlades innan propositionen lämnades med företrädarna för välfärdsområdena vid delegationen för social- och hälsovården den 26 oktober 2022 och vid ekonominätverket för välfärdsområdena den 25 oktober 2022 och därtill bads det om att skriftlig respons på förslaget skulle överlämnas till finansministeriet mellan den 21 den 31 oktober 2022. Separat skriftlig respons mottogs från åtta välfärdsområden och av samkommunen Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt (HUS). Den respons som mottogs har publicerats på webbadressen <https://vm.fi/hanke?tunnus=VM077:00/2022>. Enligt den mottagna responsen ansågs förslaget allmänt vara mycket motiverat och värt att understöda. Västra Nylands välfärdsområde och HUS framställde att korrigeringsposten ska betalas ut till välfärdsområdena under år 2023. Vissa av välfärdsområdena fäste uppmärksamhet vid eventuella likviditetsproblem och låneskötselkostnader som kan uppstå för välfärdsområdena, om det är nödvändigt att täcka finansieringsunderskott med ett kortfristigt lån. Även om korrigeringen i vissa områden är negativ, ska det utredas om en positiv korrigerig ändå ska betalas redan under år 2023.

Företrädare för välfärdsområdena och Helsingfors stad hördes vid ett diskussionsmöte som finansministeriet ordnade den 31 januari 2023 om det aktuella utkastet till proposition. I mötet deltog utöver sakkunniga från finansministeriet, social- och hälsovårdsministeriet och inrikes-

ministeriet dessutom ca 30 företrädare för välfärdsområdena och Helsingfors stad på ett heltäckande sätt från de olika områdena. Vid diskussionsmötet presenterades förutom de ändringar som gäller engångsersättningen även ett förslag till statsunderstöd för inledande av välfärdsområdenas verksamhet, för vilket det i samband med tilläggsbudgetpropositionen beslutades att finansiering ska reserveras till ett belopp av 350 miljoner euro.

Företrädarna för välfärdsområdena understödde förslaget om ett förskott på engångsersättningen och konstaterade att det minskar välfärdsområdenas behov av kortfristiga lån. På de områden där det inte bedöms finnas behov av kortfristiga lån skulle förslaget inte ha några konsekvenser till denna del. Företrädarna för välfärdsområdena förde också fram att eftersom engångsersättningen i sin helhet bokförs i finansieringen för 2023 inverkar den föreslagna ändringen av betalningstidpunkten inte på beloppet av finansieringen. Engångsersättningen och statsunderstödet för inledande av välfärdsområdenas verksamhet, som presenterades vid diskussionsmötet, ansågs dock tillsammans hjälpa välfärdsområdena i utgångsläget för 2023, även om de enligt anföranden av företrädarna för flera välfärdsområden inte löser finansieringsproblemen på längre sikt.

Dessutom ansåg flera av de som hördes att det redan i detta skede skulle ha varit nödvändigt att göra en bedömning av den områdesvisa fördelningen av förskottsutbetalningen av engångsersättningen. Även i övrigt betonades det i anförandena att välfärdsområdena så snabbt som möjligt behöver få information om det slutliga beloppet på finansieringen när kommunernas serviceklassspecifika bokslutsuppgifter är klara. Välfärdsområdena fattar beslut om sina genomförandeprogram utifrån den slutliga finansieringen. När till exempel övergångsutjämnarna beräknas på nytt på basis av de slutliga bokslutsuppgifterna kan detta ha stor betydelse för den slutliga finansieringen. I samband med detta ansågs det också viktigt att säkerställa kvaliteten och tillförlitligheten hos kommunernas serviceklassspecifika bokslutsuppgifter och vikten av revision betonades.

6 Specialmotivering

35 a §. *Korrigerings av ett välfärdsområdes finansiering för 2023.* Enligt paragrafen görs det i välfärdsområdenas finansiering ett separat tillägg eller avdrag av engångsnatur genom vilket finansieringen för 2023 korrigeras för varje välfärdsområde på basis av kommunernas bokslutsuppgifter för 2022. I den ursprungliga regeringspropositionen (RP 309/2022 rd) föreslås det att paragrafen och dess rubrik ändras så att det i engångsersättningen är fråga om en korrigeringspost i finansieringen för 2023 som upptas i välfärdsområdenas finansiering för 2023 och betalas i januari 2024.

I föreliggande proposition föreslås bestämmelser om tidpunkterna för betalning av engångsersättningen i det föreslagna nya 2 mom. i stället för i 1 mom. Paragrafens gällande 2 och 3 mom. blir således 3 och 4 mom. Med tanke på bokföringen har tidpunkten för betalning av engångsersättningen ingen betydelse, eftersom engångsersättningen enligt förslaget i den ursprungliga propositionen är en post som hör till finansieringen för 2023.

Enligt 1 mom. korrigeras välfärdsområdets finansiering för 2023, om beloppet av den statliga finansiering som beviljats välfärdsområdet år 2023 utifrån en justering enligt 35 § 6 mom. har varit mindre eller större än de faktiska kostnaderna för kommunerna i det område som välfärdsområdet omfattar. Tillägget eller avdraget räknas ut så att den statliga finansiering som beviljats välfärdsområdet 2023 jämförs med det belopp som välfärdsområdet skulle ha beviljats i statlig finansiering om man vid beräkningen hade använt de serviceklassspecifika bokslutsuppgifterna för 2022 i stället för kommunernas budgetuppgifter för 2022. Tillägget eller avdraget är lika

stort som den skillnad som fåtts på detta sätt. Det föreslås att momentet kompletteras så att den korrigerig av finansieringen som det föreskrivs om i paragrafen kallas engångsersättning.

Enligt 35 § i finansieringslagen beaktas i välfärdsområdets finansiering som övergångsutjämnig skillnaden mellan finansieringen enligt de kalkylerade kostnaderna och de faktiska kostnaderna för kommunerna inom välfärdsområdets område. Enligt 6 mom. i den paragrafen beräknas skillnaden mellan de kalkylerade och faktiska kostnaderna på 2022 års nivå. De faktiska kostnaderna för kommunerna inom välfärdsområdets område beaktas kommunvis som medeltal för 2021 och 2022, vilka höjs till nivån för hela landet för 2022. Vid beräkningen av medeltalet används de bokslutsuppgifter som kommunerna lämnat till Statskontoret för 2021 och kommunernas budgetuppgifter för 2022. De faktiska kostnaderna justeras 2023 från och med finansieringen för 2024 på basis av de serviceklassspecifika bokslutsuppgifter för 2022 som kommunerna lämnat till Statskontoret. På basis av den ovannämnda justeringen beräknas också beloppet av engångsersättningen för varje välfärdsområde.

I det föreslagna nya 2 mom. föreskrivs om den andel av engångsersättningen som ska betalas i förskott våren 2023 och om utbetalning av den slutliga engångsersättningen i januari 2024.

Av engångsersättningen betalas till välfärdsområdena enligt förslaget i förskott 150 miljoner euro på hela landets nivå under våren 2023. De uppgifter som behövs för att fastställa engångsersättningens belopp fås ur Statistikcentralens separata enkät i början av mars 2023. Målet har dock varit att fastställa den andel av engångsersättningen som ska betalas i förskott till en sådan nivå att den inte enligt tillgängliga uppgifter överstiger det slutliga beloppet av engångsersättningen.

Förskottsbetalningen betalas så snart som möjligt efter att det fastställts att den nu aktuella lagen träder i kraft och det anslag som behövs har godkänts i första tilläggsbudgeten för 2023. I praktiken kan utbetalningen ske antingen i april eller senast i början av maj 2023.

De ovannämnda 150 miljonerna anvisas välfärdsområdena i proportion till den områdevisa fördelningen av engångsersättningen, som beräknats utifrån från de serviceklassspecifika bokslutsprognoser enligt enkäten om nettokostnader för social- och hälsovården samt räddningsväsendet under år 2022, som kommunerna lämnat Statistikcentralen. Förskottsbetalningen kan dock inte vara negativ i något område. Om engångsersättningen i något område bedöms vara negativ, antas den relativa andelen vara noll vid beräkningen av fördelningen per välfärdsområde.

Engångsersättningen justeras slutgiltigt i enlighet med 1 mom. i januari 2024 utifrån bokslutsuppgifterna för 2022. I välfärdsområdets finansiering görs som justering ett separat tillägg eller ett separat avdrag, där man även beaktar den ersättning enligt detta moment som betalats till välfärdsområdet i förskott och den tilläggsfinansiering enligt 11 § som eventuellt betalats till välfärdsområdet 2023, på det sätt som föreskrivs i 3 mom.

Finansministeriet beslutar om utbetalningen av det förskott på engångsersättningen som avses i momentet och av justeringsposten i januari 2024. Enligt förslaget betalas förskottet som en separat post av den finansiering som beviljats för 2023 och som betalas månatligen.

I denna proposition föreslås inga ändringar i det 2 mom. som flyttas och blir 3 mom., utan det motsvarar det som föreslås i den ursprungliga propositionen. Enligt momentet dras den tilläggsfinansiering som år 2023 betalats till ett välfärdsområde av från det finansieringstillägg för 2023 som beviljas välfärdsområdet med stöd av 1 mom. Sådan tilläggsfinansiering enligt 11 § i finan-

sieringslagen som eventuellt betalats till välfärdsområdet under 2023 ska dras av från ifrågavarande engångsersättning för 2023. Eventuell tilläggsfinansiering som överstiger beloppet av engångsersättningens avdras dock inte.

I denna proposition föreslås inga ändringar i det 3 mom. som flyttas och blir 4 mom., utan det motsvarar det som föreslås i den ursprungliga propositionen. I momentet föreskrivs det om beaktande av tilläggen till finansieringen för 2023 vid den efterhandsjustering av finansieringen som avses i 10 §. Det sammanlagda beloppet av finansieringen för 2023 dras av från välfärdsområdenas faktiska kostnader, och det sammanlagda beloppet av avdragen från finansieringen läggs till välfärdsområdenas faktiska kostnader vid beräkningen av skillnaden mellan de kalkylerade kostnaderna och de faktiska kostnaderna jämfört med finansieringen för finansåret 2025.

7 Ikraftträdande

I regeringens proposition 309/2022 föreslås det att lagen om ändring av 35 och 35 a § i finansieringslagen ska träda i kraft våren 2023. De ändringar som föreslås i föreliggande proposition avses träda i kraft samtidigt.

8 Förhållande till propositionen som kompletteras och till tilläggsbudgetpropositionen

I propositionen föreslås det ändringar i 35 a § som handlar om engångsersättningen och som också den ursprungliga propositionen föreslår ändringar i. Enligt den ursprungliga propositionen föreskrivs om tidpunkten för betalning av engångsersättningen i 1 mom. i paragrafen. I denna kompletterande proposition föreslås det mer detaljerade bestämmelser om tidpunkten för betalning av engångsersättningen i ett nytt 2 mom. Avsikten är att lagändringarna som föreslås i propositionerna ska träda i kraft samtidigt.

Den ändring av tidpunkten för betalning av engångsersättningen som föreslås i propositionen förutsätter ett tillägg på 150 miljoner euro i det anslag som reserverats för välfärdsområdenas finansiering med allmän täckning för 2023. Det föreslås att tillägget till anslaget beaktas i den första tilläggsbudgeten för 2023. Avsikten är att ett avdrag som motsvarar tillägget ska beaktas i budgeten för 2024.

9 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Den ändring som föreslås i propositionen gäller tidpunkten för betalning av korrigeringsposten (engångsersättningen) för välfärdsområdenas finansiering för 2023. Ändringen inverkar i princip inte på det slutliga beloppet av den finansiering som välfärdsområdena får.

Engångsersättningen kan enligt gällande 35 a § i fråga om ett enskilt område innebära antingen ett tillägg till eller ett avdrag från finansieringen. Målet har varit att fastställa den andel av engångsersättningen som ska betalas i förskott till en sådan nivå att den inte enligt tillgängliga uppgifter överstiger det slutliga beloppet av engångsersättningen.

Om tilläggsfinansiering enligt 11 § i finansieringslagen har betalats till välfärdsområdet för 2023, ska denna enligt 35 a § 3 mom. i den gällande lagen dras av från engångsersättningen. Tilläggsfinansiering som överstiger beloppet av engångsersättningens avdras dock inte. I övrigt är det motiverat att beakta eventuell tilläggsfinansiering som betalats till välfärdsområdet under 2023 vid justeringen av finansieringen för 2023, eftersom områdena annars inte är i jämlik ställning sinsemellan.

Regeringen anser att lagförslaget också till de delar som nu föreslås bli ändrade kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Kläm

Med stöd av vad som anförts ovan föreslås det att riksdagen godkänner lagförslaget i regeringens proposition med förslag till lag om ändring av 35 och 35 a § i lagen om välfärdsområdenas finansiering (RP 309/2022 rd), ändrat på det sätt som föreslås i denna kompletterande proposition.

Lag

om ändring av om ändring av 35 och 35 a § i lagen om välfärdsområdenas finansiering

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om välfärdsområdenas finansiering (617/2021) 35 och 35 a §, av dem 35 a §
sådan den lyder i lag 700/2022, som följer:

35 §

Övergångsutjämnning

I välfärdsområdets finansiering beaktas som övergångsutjämnning skillnaden mellan finansieringen enligt de kalkylerade kostnaderna och de faktiska kostnaderna för kommunerna inom välfärdsområdets område på det sätt som föreskrivs i 2—5 mom.

Om välfärdsområdets kalkylerade kostnader är större än de faktiska kostnaderna dras skillnaden mellan de kalkylerade och faktiska kostnaderna av från välfärdsområdets finansiering i form av övergångsutjämnning till fullt belopp 2023 och därefter minskad per invånare som följer:

- 1) högst 10 euro år 2024,
- 2) högst 30 euro år 2025,
- 3) högst 60 euro år 2026,
- 4) högst 90 euro år 2027,
- 5) högst 150 euro år 2028,
- 6) högst 200 euro år 2029.

Den skillnad som överstiger 200 euro per invånare utjämnas tills vidare genom en permanent övergångsutjämnning.

Om välfärdsområdets kalkylerade kostnader är mindre än de faktiska kostnaderna läggs skillnaden mellan de kalkylerade och faktiska kostnaderna till välfärdsområdets finansiering i form av övergångsutjämnning till fullt belopp 2023 och därefter minskad per invånare som följer:

- 1) högst 10 euro år 2024,
- 2) högst 20 euro år 2025,
- 3) högst 30 euro år 2026,
- 4) högst 40 euro år 2027,
- 5) högst 50 euro år 2028.

Den skillnad som överstiger 50 euro per invånare utjämnas tills vidare genom en permanent övergångsutjämnning.

Skillnaden mellan de kalkylerade och faktiska kostnaderna enligt 1 mom. beräknas enligt nivå år 2022. De faktiska kostnaderna för kommunerna inom välfärdsområdets område beaktas kommunvis som medeltal för 2021 och 2022, vilka höjs till nivån för hela landet för 2022. Vid beräkningen av medeltalet används de bokslutsuppgifter som kommunerna lämnat till Statskontoret för 2021 och kommunernas budgetuppgifter för 2022. De faktiska kostnaderna justeras 2023 från och med finansieringen för 2024 på basis av de tjänstespecifika bokslutsuppgifter för 2022 som kommunerna lämnat till Statskontoret. Vid justeringen beaktas de retroaktiva löneharmoniseringskostnader som ingår i kommunernas bokslut för 2021 och 2022 på det sätt som föreskrivs i 57 § 3 mom. i lagen om statsandel för kommunal basservice och i bestämmelser givna med stöd av det momentet.

Välfrädsområæets övergångsutjämninö justeras från och med finansieringen för 2026 så att det till övergångsutjämninö läggs skillnaden mellan den kalkylerade finansiering som beräknats med koefficienten för främjande av hälsa och välfärd och den kalkylerade finansiering som beräknats utan denna koefficient.

Om de avdrag som sammanlagt görs i välfärdssområdenas finansiering i form av övergångsutjämninö är större än de tillägg som sammanlagt görs i form av övergångsutjämninö, läggs till välfärdssområdenas finansiering ett belopp som motsvarar denna skillnad. Ökningen av finansieringen är lika stor per invånare i alla välfärdssområden. Den andel av övergångsutjämninö som staten finansierar beaktas vid den justering i efterhand som avses i 10 § genom att den läggs till den kalkylerade finansiering som betalats till välfärdssområdena, så att andelen inte höjer beloppet av den justering i efterhand som betalats på basis av skillnaden mellan de kalkylerade och de faktiska kostnaderna.

35 a §

Korrigerinö av ett välfärdssområæes finansiering för 2023

Välfärdssområæets finansiering för 2023 korrigeras genom att det betalats ut ett separat tillägg av engångsnatur eller görs ett separat avdrag av engångsnatur (*engångsersättninö*), om beloppet av den statliga finansiering som beviljats välfärdssområæet år 2023 utifrån en justering enligt 35 § 6 mom. har varit mindre eller större än de faktiska kostnaderna för kommunerna i det område som välfärdssområæet omfattar. Tillägget eller avdraget räknas ut så att den statliga finansiering som beviljats välfärdssområæet 2023 jämförs med det belopp som välfärdssområæet skulle ha beviljats i statlig finansiering om man vid beräkningen hade använt de servicespecifika bokslutsuppgifterna för 2022 i stället för kommunernas budgetuppgifter för 2022. Tillägget eller avdraget är lika stort som den skillnad som fåtts på detta sätt.

Av engångsersättninö betalats till välfärdssområæerna i förskott 150 miljoner euro på hela landets nivå senast i maj 2023. Det ovannämnda beloppet anvisas välfärdssområæerna i proportion till den områæesvisa fördelningen av engångsersättninö, som beräknats utifrån från de serviceklassspecifika bokslutsprognoser enligt enkäten om nettokostnader för social- och hälsovården samt räddningsväsendet under år 2022, som kommunerna lämnat Statistikcentralen. Engångsersättninö justeras i enlighet med 1 mom. i januari 2024 genom ett separat tillägg till eller ett separat avdrag från välfärdssområæets finansiering. I tillägget och avdraget beaktas även sådan ersättninö enligt detta moment som betalats till välfärdssområæet i förskott och eventuell tilläggsfinansiering enligt 3 mom.

Den tilläggsfinansiering som år 2023 betalats till ett välfärdssområæ dras av från det finansieringstillägg för 2023 som beviljas välfärdssområæet med stöd av 1 mom.

Det sammanlagda beloppet av tilläggen till finansieringen för 2023 enligt denna paragraf dras av från välfärdssområæernas faktiska kostnader, och det sammanlagda beloppet av avdragen från finansieringen läggs till välfärdssområæernas faktiska kostnader vid beräkningen av den skillnad mellan de kalkylerade kostnaderna och de faktiska kostnaderna som avses i 10 § jämfört med finansieringen för finansåret 2025.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

Helsingfors den 2 februari 2023.

Statsminister

Sanna Marin

Kommunminister Sirpa Paatero

Lag

om ändring av 35 och 35 a § i lagen om välfärdsområdenas finansiering

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om välfärdsområdenas finansiering (617/2021) 35 och 35 a §, av dem 35 a §
sådan den lyder i lag 700/2022, som följer:

Gällande lydelse

35 §

Övergångsutjämnning

I välfärdsområdets finansiering beaktas som övergångsutjämnning skillnaden mellan finansieringen enligt de kalkylerade kostnaderna och de faktiska kostnaderna för kommunerna inom välfärdsområdets område på det sätt som föreskrivs i 2—5 mom.

Om välfärdsområdets kalkylerade kostnader är större än de faktiska kostnaderna dras skillnaden mellan de kalkylerade och faktiska kostnaderna av från välfärdsområdets finansiering i form av övergångsutjämnning till fullt belopp 2023. Efter år 2023 dras skillnaden per invånare mellan de kalkylerade och de faktiska kostnaderna av enligt följande:

- 1) högst 10 euro år 2024,
- 2) högst 30 euro år 2025,
- 3) högst 60 euro år 2026,
- 4) högst 90 euro år 2027,
- 5) högst 150 euro år 2028,
- 6) högst 200 euro år 2029.

Den skillnad som överstiger 200 euro per invånare utjämnas tills vidare genom en permanent övergångsutjämnning.

Om välfärdsområdets kalkylerade kostnader är mindre än de faktiska kostnaderna läggs skillnaden mellan de kalkylerade och faktiska kostnaderna till välfärdsområdets finansiering i form av övergångsutjämnning till fullt belopp 2023. Efter år 2023 läggs skillnaden per invånare mellan de kalkylerade och de faktiska kostnaderna till enligt följande:

- 1) högst 10 euro år 2024,
- 2) högst 30 euro år 2025,

Föreslagen lydelse

35 §

Övergångsutjämnning

I välfärdsområdets finansiering beaktas som övergångsutjämnning skillnaden mellan finansieringen enligt de kalkylerade kostnaderna och de faktiska kostnaderna för kommunerna inom välfärdsområdets område på det sätt som föreskrivs i 2—5 mom.

Om välfärdsområdets kalkylerade kostnader är större än de faktiska kostnaderna dras skillnaden mellan de kalkylerade och faktiska kostnaderna av från välfärdsområdets finansiering i form av övergångsutjämnning till fullt belopp 2023 och *därefter minskad per invånare som följer:*

- 1) högst 10 euro år 2024,
- 2) högst 30 euro år 2025,
- 3) högst 60 euro år 2026,
- 4) högst 90 euro år 2027,
- 5) högst 150 euro år 2028,
- 6) högst 200 euro år 2029.

Den skillnad som överstiger 200 euro per invånare utjämnas tills vidare genom en permanent övergångsutjämnning.

Om välfärdsområdets kalkylerade kostnader är mindre än de faktiska kostnaderna läggs skillnaden mellan de kalkylerade och faktiska kostnaderna till välfärdsområdets finansiering i form av övergångsutjämnning till fullt belopp 2023 och *därefter minskad per invånare som följer:*

- 1) högst 10 euro år 2024,
- 2) högst 20 euro år 2025,

Gällande lydelse

- 3) högst 60 euro år 2026,
- 4) högst 75 euro år 2027,
- 5) högst 90 euro år 2028,
- 6) högst 100 euro år 2029.

Den skillnad som överstiger 100 euro per invånare utjämnas tills vidare genom en permanent övergångsutjämnning.

Skillnaden mellan de kalkylerade och faktiska kostnaderna enligt 1 mom. beräknas på 2022 års nivå. De faktiska kostnaderna för kommunerna inom välfärdsområdets område beaktas kommunvis som medeltal för 2021 och 2022, vilka höjs till nivån för hela landet för 2022. Vid beräkningen av medeltalet används de bokslutsuppgifter som kommunerna lämnat till Statskontoret för 2021 och kommunernas budgetuppgifter för 2022. De faktiska kostnaderna justeras 2023 från och med finansieringen för 2024 på basis av de tjänstespecifika bokslutsuppgifter för 2022 som kommunerna lämnat till Statskontoret.

Välfärdsområdets övergångsutjämnning justeras från och med finansieringen för 2026 så att det till övergångsutjämnningen läggs skillnaden mellan den kalkylerade finansiering som beräknats med koefficienten för främjande av hälsa och välfärd och den kalkylerade finansiering som beräknats utan denna koefficient.

Om de avdrag som sammanlagt görs i välfärdsområdenas finansiering i form av övergångsutjämnning är större än de tillägg som sammanlagt görs i form av övergångsutjämnning, läggs till välfärdsområdenas finansiering ett belopp som motsvarar denna skillnad. Ökningen av finansieringen är lika stor per invånare i alla välfärdsområden.

Föreslagen lydelse

- 3) högst 30 euro år 2026,
- 4) högst 40 euro år 2027,
- 5) högst 50 euro år 2028.

Den skillnad som överstiger 50 euro per invånare utjämnas tills vidare genom en permanent övergångsutjämnning.

Skillnaden mellan de kalkylerade och faktiska kostnaderna enligt 1 mom. beräknas *enligt nivån år 2022*. De faktiska kostnaderna för kommunerna inom välfärdsområdets område beaktas kommunvis som medeltal för 2021 och 2022, vilka höjs till nivån för hela landet för 2022. Vid beräkningen av medeltalet används de bokslutsuppgifter som kommunerna lämnat till Statskontoret för 2021 och kommunernas budgetuppgifter för 2022. De faktiska kostnaderna justeras 2023 från och med finansieringen för 2024 på basis av de tjänstespecifika bokslutsuppgifter för 2022 som kommunerna lämnat till Statskontoret. *Vid justeringen beaktas de retroaktiva löneharmoniseringskostnader som ingår i kommunernas bokslut för 2021 och 2022 på det sätt som föreskrivs i 57 § 3 mom. i lagen om statsandel för kommunal basservice och i bestämmelser givna med stöd av det momentet.*

Välfärdsområdets övergångsutjämnning justeras från och med finansieringen för 2026 så att det till övergångsutjämnningen läggs skillnaden mellan den kalkylerade finansiering som beräknats med koefficienten för främjande av hälsa och välfärd och den kalkylerade finansiering som beräknats utan denna koefficient.

Om de avdrag som sammanlagt görs i välfärdsområdenas finansiering i form av övergångsutjämnning är större än de tillägg som sammanlagt görs i form av övergångsutjämnning, läggs till välfärdsområdenas finansiering ett belopp som motsvarar denna skillnad. Ökningen av finansieringen är lika stor per invånare i alla välfärdsområden. *Den andel av övergångsutjämnningen som staten finansierar beaktas vid den justering i efterhand som avses i 10 § genom att den läggs till den kalkylerade finansiering som betalats till välfärdsområdena, så att andelen inte höjer beloppet av den justering i efterhand som betalas på*

Gällande lydelse

35 a §

Ersättning per välfärdsområde 2024

I finansieringen av ett välfärdsområde görs år 2024 ett separat tillägg av engångsnatur eller ett separat avdrag av engångsnatur, om beloppet av den statliga finansiering som beviljats välfärdsområdet år 2023 utifrån en justering enligt 35 § 6 mom. har varit mindre eller större än de faktiska kostnaderna för kommunerna i det område som välfärdsområdet omfattar. Tillägget eller avdraget räknas ut så att den statliga finansiering som beviljats välfärdsområdet 2023 jämförs med det belopp som välfärdsområdet skulle ha beviljats i statlig finansiering om man vid beräkningen hade använt de tjänstspecifika bokslutsuppgifterna för 2022 i stället för kommunernas budgetuppgifter för 2022. Tillägget eller avdraget är lika stort som den skillnad som fåtts på detta sätt.

Den tilläggsfinansiering som år 2023 betalats till ett välfärdsområde dras av från det finansieringstillägg som beviljas välfärdsområdet med stöd av 1 mom.

Föreslagen lydelse

basis av skillnaden mellan de kalkylerade och de faktiska kostnaderna.

35 a §

Korrigerig av ett välfärdsområdes finansiering för 2023

Välfärdsområdets finansiering för 2023 korrigeras genom att det betalas ut ett separat tillägg av engångsnatur eller görs ett separat avdrag av engångsnatur (engångsersättning), om beloppet av den statliga finansiering som beviljats välfärdsområdet år 2023 utifrån en justering enligt 35 § 6 mom. har varit mindre eller större än de faktiska kostnaderna för kommunerna i det område som välfärdsområdet omfattar. Tillägget eller avdraget räknas ut så att den statliga finansiering som beviljats välfärdsområdet 2023 jämförs med det belopp som välfärdsområdet skulle ha beviljats i statlig finansiering om man vid beräkningen hade använt de servicespecifika bokslutsuppgifterna för 2022 i stället för kommunernas budgetuppgifter för 2022. Tillägget eller avdraget är lika stort som den skillnad som fåtts på detta sätt.

Av engångsersättningen betalas till välfärdsområdena i förskott 150 miljoner euro på hela landets nivå senast i maj 2023. Det ovan nämnda beloppet anvisas välfärdsområdena i proportion till den områdesvisa fördelningen av engångsersättningen, som beräknats utifrån från de serviceklassspecifika bokslutsprognoser enligt enkäten om nettokostnader för social- och hälsovården samt räddningsväsendet under år 2022, som kommunerna lämnat Statistikcentralen. Engångsersättningen justeras i enlighet med 1 mom. i januari 2024 genom ett separat tillägg till eller ett separat avdrag från välfärdsområdets finansiering. I tillägget och avdraget beaktas även sådan ersättning enligt detta moment som betalats till välfärdsområdet i förskott och eventuell tilläggsfinansiering enligt 3 mom.

Den tilläggsfinansiering som år 2023 betalats till ett välfärdsområde dras av från det finansieringstillägg för 2023 som beviljas välfärdsområdet med stöd av 1 mom.

Gällande lydelse

Det sammanlagda beloppet av tilläggen till finansieringen enligt denna paragraf dras av från välfärdsområdenas faktiska kostnader, och det sammanlagda beloppet av avdragen från finansieringen läggs till välfärdsområdenas faktiska kostnader vid beräkningen av den skillnad mellan de kalkylerade kostnaderna och de faktiska kostnaderna som avses i 10 § jämfört med finansieringen för finansåret 2025.

Föreslagen lydelse

Det sammanlagda beloppet av tilläggen till finansieringen *för 2023* enligt denna paragraf dras av från välfärdsområdenas faktiska kostnader, och det sammanlagda beloppet av avdragen från finansieringen läggs till välfärdsområdenas faktiska kostnader vid beräkningen av den skillnad mellan de kalkylerade kostnaderna och de faktiska kostnaderna som avses i 10 § jämfört med finansieringen för finansåret 2025.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av 35 och 35 a § i lagen om välfärdsområdenas finansiering

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen om välfärdsområdenas finansiering (617/2021) 35 och 35 a §, av dem 35 a § sådan den lyder i lag 700/2022, som följer:

Det ursprungliga förslaget

35 §

Övergångsutjämnning

I välfärdsområdets finansiering beaktas som övergångsutjämnning skillnaden mellan finansieringen enligt de kalkylerade kostnaderna och de faktiska kostnaderna för kommunerna inom välfärdsområdets område på det sätt som föreskrivs i 2—5 mom.

Om välfärdsområdets kalkylerade kostnader är större än de faktiska kostnaderna dras skillnaden mellan de kalkylerade och faktiska kostnaderna av från välfärdsområdets finansiering i form av övergångsutjämnning till fullt belopp 2023 och därefter minskad per invånare som följer:

- 1) högst 10 euro år 2024,
- 2) högst 30 euro år 2025,
- 3) högst 60 euro år 2026,

Föreslagen lydelse

35 §

Övergångsutjämnning

I välfärdsområdets finansiering beaktas som övergångsutjämnning skillnaden mellan finansieringen enligt de kalkylerade kostnaderna och de faktiska kostnaderna för kommunerna inom välfärdsområdets område på det sätt som föreskrivs i 2—5 mom.

Om välfärdsområdets kalkylerade kostnader är större än de faktiska kostnaderna dras skillnaden mellan de kalkylerade och faktiska kostnaderna av från välfärdsområdets finansiering i form av övergångsutjämnning till fullt belopp 2023 och därefter minskad per invånare som följer:

- 1) högst 10 euro år 2024,
- 2) högst 30 euro år 2025,
- 3) högst 60 euro år 2026,

Det ursprungliga förslaget

- 4) högst 90 euro år 2027,
- 5) högst 150 euro år 2028,
- 6) högst 200 euro år 2029.

Den skillnad som överstiger 200 euro per invånare utjämnas tills vidare genom en permanent övergångsutjämnning.

Om välfärdsområdets kalkylerade kostnader är mindre än de faktiska kostnaderna läggs skillnaden mellan de kalkylerade och faktiska kostnaderna till välfärdsområdets finansiering i form av övergångsutjämnning till fullt belopp 2023 och därefter minskad per invånare som följer:

- 1) högst 10 euro år 2024,
- 2) högst 20 euro år 2025,
- 3) högst 30 euro år 2026,
- 4) högst 40 euro år 2027,
- 5) högst 50 euro år 2028.

Den skillnad som överstiger 50 euro per invånare utjämnas tills vidare genom en permanent övergångsutjämnning.

Skillnaden mellan de kalkylerade och faktiska kostnaderna enligt 1 mom. beräknas enligt nivån år 2022. De faktiska kostnaderna för kommunerna inom välfärdsområdets område beaktas kommunvis som medeltal för 2021 och 2022, vilka höjs till nivån för hela landet för 2022. Vid beräkningen av medeltalet används de bokslutsuppgifter som kommunerna lämnat till Statskontoret för 2021 och kommunernas budgetuppgifter för 2022. De faktiska kostnaderna justeras 2023 från och med finansieringen för 2024 på basis av de tjänstespecifika bokslutsuppgifter för 2022 som kommunerna lämnat till Statskontoret. Vid justeringen beaktas de retroaktiva löneharmoniseringskostnader som ingår i kommunernas bokslut för 2021 och 2022 på det sätt som föreskrivs i 57 § 3 mom. i lagen om statsandel för kommunal basservice och i bestämmelser givna med stöd av det momentet.

Välfärdsområdets övergångsutjämnning justeras från och med finansieringen för 2026 så att det till övergångsutjämnningen läggs skillnaden mellan den kalkylerade finansiering som beräknats med koefficienten för främjande av hälsa och välfärd och den kalkylerade finansiering som beräknats utan denna koefficient.

Föreslagen lydelse

- 4) högst 90 euro år 2027,
- 5) högst 150 euro år 2028,
- 6) högst 200 euro år 2029.

Den skillnad som överstiger 200 euro per invånare utjämnas tills vidare genom en permanent övergångsutjämnning.

Om välfärdsområdets kalkylerade kostnader är mindre än de faktiska kostnaderna läggs skillnaden mellan de kalkylerade och faktiska kostnaderna till välfärdsområdets finansiering i form av övergångsutjämnning till fullt belopp 2023 och därefter minskad per invånare som följer:

- 1) högst 10 euro år 2024,
- 2) högst 20 euro år 2025,
- 3) högst 30 euro år 2026,
- 4) högst 40 euro år 2027,
- 5) högst 50 euro år 2028.

Den skillnad som överstiger 50 euro per invånare utjämnas tills vidare genom en permanent övergångsutjämnning.

Skillnaden mellan de kalkylerade och faktiska kostnaderna enligt 1 mom. beräknas enligt nivån år 2022. De faktiska kostnaderna för kommunerna inom välfärdsområdets område beaktas kommunvis som medeltal för 2021 och 2022, vilka höjs till nivån för hela landet för 2022. Vid beräkningen av medeltalet används de bokslutsuppgifter som kommunerna lämnat till Statskontoret för 2021 och kommunernas budgetuppgifter för 2022. De faktiska kostnaderna justeras 2023 från och med finansieringen för 2024 på basis av de tjänstespecifika bokslutsuppgifter för 2022 som kommunerna lämnat till Statskontoret. Vid justeringen beaktas de retroaktiva löneharmoniseringskostnader som ingår i kommunernas bokslut för 2021 och 2022 på det sätt som föreskrivs i 57 § 3 mom. i lagen om statsandel för kommunal basservice och i bestämmelser givna med stöd av det momentet.

Välfärdsområdets övergångsutjämnning justeras från och med finansieringen för 2026 så att det till övergångsutjämnningen läggs skillnaden mellan den kalkylerade finansiering som beräknats med koefficienten för främjande av hälsa och välfärd och den kalkylerade finansiering som beräknats utan denna koefficient.

Det ursprungliga förslaget

Om de avdrag som sammanlagt görs i välfärdsområdenas finansiering i form av övergångsutjämning är större än de tillägg som sammanlagt görs i form av övergångsutjämning, läggs till välfärdsområdenas finansiering ett belopp som motsvarar denna skillnad. Ökningen av finansieringen är lika stor per invånare i alla välfärdsområden. Den andel av övergångsutjämnningen som staten finansierar beaktas vid den justering i efterhand som avses i 10 § genom att den läggs till den kalkylerade finansiering som betalats till välfärdsområdena, så att andelen inte höjer beloppet av den justering i efterhand som betalas på basis av skillnaden mellan de kalkylerade och de faktiska kostnaderna.

35 a §

Korrigerings av ett välfärdsområdes finansiering för 2023

Välfärdsområdets finansiering för 2023 korrigeras genom att det *i januari 2024* betalas ut ett separat tillägg av engångsnatur eller görs ett separat avdrag av engångsnatur, om beloppet av den statliga finansiering som beviljats välfärdsområdet år 2023 utifrån en justering enligt 35 § 6 mom. har varit mindre eller större än de faktiska kostnaderna för kommunerna i det område som välfärdsområdet omfattar. Tillägget eller avdraget räknas ut så att den statliga finansiering som beviljats välfärdsområdet 2023 jämförs med det belopp som välfärdsområdet skulle ha beviljats i statlig finansiering om man vid beräkningen hade använt de tjänstspecifika bokslutsuppgifterna för 2022 i stället för kommunernas budgetuppgifter för 2022. Tillägget eller avdraget är lika stort som den skillnad som fåtts på detta sätt.

Föreslagen lydelse

Om de avdrag som sammanlagt görs i välfärdsområdenas finansiering i form av övergångsutjämning är större än de tillägg som sammanlagt görs i form av övergångsutjämning, läggs till välfärdsområdenas finansiering ett belopp som motsvarar denna skillnad. Ökningen av finansieringen är lika stor per invånare i alla välfärdsområden. Den andel av övergångsutjämnningen som staten finansierar beaktas vid den justering i efterhand som avses i 10 § genom att den läggs till den kalkylerade finansiering som betalats till välfärdsområdena, så att andelen inte höjer beloppet av den justering i efterhand som betalas på basis av skillnaden mellan de kalkylerade och de faktiska kostnaderna.

35 a §

Korrigerings av ett välfärdsområdes finansiering för 2023

Välfärdsområdets finansiering för 2023 korrigeras genom att det betalas ut ett separat tillägg av engångsnatur eller görs ett separat avdrag av engångsnatur (*engångsersättning*), om beloppet av den statliga finansiering som beviljats välfärdsområdet år 2023 utifrån en justering enligt 35 § 6 mom. har varit mindre eller större än de faktiska kostnaderna för kommunerna i det område som välfärdsområdet omfattar. Tillägget eller avdraget räknas ut så att den statliga finansiering som beviljats välfärdsområdet 2023 jämförs med det belopp som välfärdsområdet skulle ha beviljats i statlig finansiering om man vid beräkningen hade använt de servicespecifika bokslutsuppgifterna för 2022 i stället för kommunernas budgetuppgifter för 2022. Tillägget eller avdraget är lika stort som den skillnad som fåtts på detta sätt.

Av engångsersättningen betalas till välfärdsområdena i förskott 150 miljoner euro på hela landets nivå senast i maj 2023. Det ovan nämnda beloppet anvisas välfärdsområdena i proportion till den områdesvisa fördelningen av engångsersättningen, som beräknats utifrån från de serviceklassspecifika bokslutsprognoser enligt enkäten om nettokostnader för

Det ursprungliga förslaget

Den tilläggsfinansiering som år 2023 betalats till ett välfärdsområde dras av från det finansieringstillägg för 2023 som beviljas välfärdsområdet med stöd av 1 mom.

Det sammanlagda beloppet av tilläggen till finansieringen för 2023 enligt denna paragraf dras av från välfärdsområdenas faktiska kostnader, och det sammanlagda beloppet av avdragen från finansieringen läggs till välfärdsområdenas faktiska kostnader vid beräkningen av den skillnad mellan de kalkylerade kostnaderna och de faktiska kostnaderna som avses i 10 § jämfört med finansieringen för finansåret 2025.

Denna lag träder i kraft den 20 _____

Föreslagen lydelse

social- och hälsovården samt räddningsväsendet under år 2022, som kommunerna lämnat Statistikcentralen. Engångsersättningen justeras i enlighet med 1 mom. i januari 2024 genom ett separat tillägg till eller ett separat avdrag från välfärdsområdets finansiering. I tillägget och avdraget beaktas även sådan ersättning enligt detta moment som betalats till välfärdsområdet i förskott och eventuell tilläggsfinansiering enligt 3 mom.

Den tilläggsfinansiering som år 2023 betalats till ett välfärdsområde dras av från det finansieringstillägg för 2023 som beviljas välfärdsområdet med stöd av 1 mom.

Det sammanlagda beloppet av tilläggen till finansieringen för 2023 enligt denna paragraf dras av från välfärdsområdenas faktiska kostnader, och det sammanlagda beloppet av avdragen från finansieringen läggs till välfärdsområdenas faktiska kostnader vid beräkningen av den skillnad mellan de kalkylerade kostnaderna och de faktiska kostnaderna som avses i 10 § jämfört med finansieringen för finansåret 2025.

Denna lag träder i kraft den 20 _____ .